

شیوه نامه اجرای طرح پیشگیری از اعتیاد و ارتقای توانمندی های

شناختی- رفتاری در مناطق آسیب خیز

تهیه و تنظیم:

نسرین امامی نائینی

دکتر مینو رفیعی

سازمان بحسبیت کور

مرکز توسعه پیشگیری

معاونت پیشگیری و درمان اعتیاد

ویرایش فروردین

سال ۱۴۰۲

فهرست مطالب

۱	ماده ۱- مقدمه و اهمیت موضوع.....
۲	ماده ۲- استراتژی ها.....
۲	ماده ۳- اهداف.....
۳	ماده ۴- وظایف استان :.....
۳	ماده ۵- روند اجرای برنامه:.....
۴	ماده ۶- چگونگی اجرای برنامه:.....
۴	۶-۱ نحوه برگزاری کارگاه های TOT:.....
۵	۶-۲ نحوه برگزاری کارگاه ویژه ی مخاطب اصلي:.....
۵	الف) شرایط شرکت کنندگان:.....
۵	ب) مدرس دوره:.....
۵	ج) محتوای آموزشی.....
۵	د) مکان آموزش.....
۶	و) وسایل مورد نیاز.....
۶	ز) برنامه ی زمانی کارگاه.....
۷	۶-۳ گزارش دهی کارگاه:.....
۷	۶-۴ تدوین و ترسیم نقشه محلی.....
۸	۶-۵ تسهیل دسترسی به خدمات:.....
۸	۶-۶ تدوین و اجرای یک اقدام اجتماعی.....
۱۰	۶-۷ برگزاری جلسه پیگیری.....
۱۰	۶-۸ بودجه.....
۱۰	۶-۹ نظارت بر برنامه.....
۱۱	ماده ۷- بازنگری.....
۱۱	ماده ۸- شاخص ها.....
۱۳	پیوست ها.....
۱۵-۳۵	پیوست ها.....
۳۶- ۳۷	گزارش محله، شهرستان، استان، کشور.....
۳۸	چک لیست نظارت شهرستان بر محله.....
۳۹	چک لیست نظارت استان بر شهرستان.....

پیوست ها

۱۵.....	پیوست ۱.....
۱۶.....	پیوست ۲.....
۱۷.....	پیوست ۳.....
۱۸.....	پیوست ۴.....
۱۹.....	پیوست ۵.....
۲۰.....	پیوست ۶.....
۲۱.....	پیوست ۷.....
۲۲.....	پیوست ۸.....
۲۳.....	پیوست ۹.....
۲۴.....	پیوست ۱۰.....
۲۵.....	پیوست ۱۱.....
۲۶.....	پیوست ۱۲.....
۲۷.....	پیوست ۱۳.....
۲۸.....	پیوست ۱۴.....
۲۹.....	پیوست ۱۵.....
۳۰.....	پیوست ۱۶.....
۳۱.....	پیوست ۱۷.....
۳۲.....	پیوست ۱۸.....
۳۳.....	پیوست ۱۹.....
۳۴.....	پیوست ۲۰.....
۳۵.....	پیوست ۲۱.....

زندگی در دنیای امروز چالش‌ها و مشکلات زیادی را به همراه دارد. مشکلاتی که می‌تواند به راحتی سلامت روان افراد را تحت‌الشعاع خود قرار دهد و منجر به بروز آسیب‌های مختلفی شود. تفکر و تعمق در خصوص پیشگیری از آسیب‌ها و ارتقای سطح سلامت روان یکی از ضروریات هر جامعه‌ای است. سیاست‌گذاران، تصمیم‌سازان و متخصصین در هر کشوری به این موضوع فکر کرده و برنامه‌های متنوعی را در این خصوص طراحی، برنامه‌ریزی و اجرا می‌کنند. یکی از استراتژی‌های که در دنیا بدان توجه شده است استراتژی حساس‌سازی، آگاه‌سازی و مهارت‌آموزی است. به کمک این استراتژی و با استفاده از روش‌های مختلف آموزشی می‌توان در سطح دانش، نگرش و رفتار افراد تغییرات مطلوبی ایجاد کرد و به آنها کمک کرد که از خود در برابر بسیاری از آسیب‌های احتمالی محافظت کنند.

یکی از گروه‌هایی که توجه به آنها و برنامه‌ریزی‌های پیشگیرانه برای آنها بسیار ضروری است اقشار ساکن در محله‌های حاشیه‌ای می‌باشد.

واقعیت این است که یکی از آسیب‌خیزترین و چالش‌برانگیزترین اقشار جامعه، افراد ساکن در مناطق حاشیه‌ای هستند. این افراد به دلیل زندگی در محله‌های پرخطر، مشاهده افراد مبتلا به سوء مصرف مواد و دیگر بیماری‌های احتمالی، زندگی در محله‌هایی که در آن وقوع جرم‌هایی همچون سرقت، خرید و فروش مواد، دزدی و غیره زیاد است و از سوی دیگر دست‌پنجه نرم کردن با تنگناهای اقتصادی، برخوردار نبودن از آموزش‌های پیشگیرانه کافی و همین‌طور نداشتن امکانات کافی برای اداره‌ی درست و مفید زندگی خود بیش‌تر از دیگر اقشار جامعه در معرض خطر اعتیاد و آسیب‌های ناشی از آن قرار می‌گیرند و به همین دلیل نیازمند توجه، طراحی، برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های آموزشی متناسب با شرایط زندگی خود می‌باشند. برنامه‌هایی که به آنها کمک کند مقتدرتر و با اعتماد به نفس بیشتری به خود و توانایی‌های خود به مقابله با مشکلات زندگی در محله‌ای پرآسیب خود بروند. طبیعی است که افراد هر چقدر از قدرت تفکر دقیق‌تری برخوردار باشند، بهتر بتوانند خود و هیجانات خود را مدیریت کنند و خود‌باوری بیشتری داشته باشند در شرایط سخت زندگی هم بهتر می‌توانند از خود محافظت کرده و احتمال رفتارهای پرخطر در آنها کاهش خواهد یافت.

شیوه‌نامه با این هدف طراحی شده که به شرکت‌کنندگان کمک کند خود را بهتر بشناسند، در جهت پذیرش و دوست داشتن خود تلاش کنند و بخاطر ویژگی‌هایی که دارند به خود افتخار کنند، به داشتن ارتباط مناسب با اطرافیان خود فکر کنند و مهارت‌های ارتباطی خود را ارتقاء دهند و در جهت مسلط شدن بر هیجانات خود و افزایش خودکنترل‌گری و خویش‌داری تلاش کنند، همچنین در این بسته تلاش شده شرکت‌کنندگان بیش از

پیش به ماهیت و اهمیت تفکر و چگونگی بکارگیری آن توجه کنند. امید است بسته آموزشی پیش رو بتواند نه تنها تغییر در سطح دانش این افراد ایجاد کند بلکه بتواند در تغییر نوع نگرش و تغییرات رفتاری این گروه از مخاطبان متمر ثمر واقع شود.

تدوین بسته آموزشی یکی از مولفه های این طرح می باشد، مولفه دیگر انجام اقدام اجتماعی است. بنابراین پس از جلسه نهم افراد به تدوین اقدام اجتماعی خود می اندیشند. پس از اتمام جلسه آموزشی، یک جلسه به نوشتن اقدام اجتماعی اختصاص پیدا می کند که در جلسه پیگیری دستاوردهای آن در کلاس ارائه خواهد شد. پس از اتمام بسته آموزشی مخاطبان برنامه در مسیر فرایند اجتماعی شدن و نقش آفرینی در محیط اجتماعی خود آموزش های اولیه ای را دریافت خواهند کرد.

این برنامه در راستای ماموریت پیشگیری از اعتیاد مرکز توسعه پیشگیری و درمان اعتیاد بر اساس ماده واحده قانون تشکیل سازمان بهزیستی و نیز بند الف ماده ۸۰ برنامه ششم توسعه طراحی شده است.

ماده ۲- استراتژی ها

- أ. آموزش
- ب. تمرکز بر تربیت آموزشگر (TOI)
- ت. آگاه سازی
- ث. مشارکت پذیری و اجتماعی سازی
- ج. حمایت گیری
- ح. پژوهش محوری
- خ. تقویت انگیزه

ماده ۳- اهداف

- أ. ارتقاء توانمندی های روانی - اجتماعی در گروه های آسیب پذیر
- ب. پیشگیری از اعتیاد در گروه های آسیب پذیر
- ت. تغییر نگرش و رویکرد مؤسسات خیریه ای^۱

^۱ - تغییر از نگرش و رویکرد معیشت محوری به توانمند سازی و اقتدار افزایی

ث. ارتقاء سطح دانش در خصوص ضرورت و اثر بخشی برنامه آموزش مهارت‌های شناختی - رفتاری

ج. ارتقاء سطح دانش، نگرش و رفتار افراد در حوزه توانمندی های شناختی - رفتاری

ح. فراهم سازی فرصت ورود مردم به اقدامات محله محور

خ. فراهم سازی فرصت استفاده از خدمات سازمان بهزیستی و امکانات محله

ماده ۴- وظایف استان :

أ. برنامه ریزی، هماهنگی، اجرا و نظارت در استان

ب. بازاریابی اجتماعی : تبلیغات و اطلاع رسانی عمومی ، جلسه با مسولان امر در سازمان های دولتی و غیر دولتی ، تهیه بروشور ، پوستر و... خاص این برنامه

ت. جذب منابع مالی از دستگاه های مختلف مثل استانداری (کمیسیون امور بانوان، کار گروه اجتماعی)، کمیسیون امور بانوان سایر دستگاه ها ، فرمانداری ، شهرداری ها، موسسات خیریه

ث. بسترسازی مناسب توسط بهزیستی استان ها با همکاری موسسات، مراکز خیریه و تسهیلگر، به منظور تسهیل دسترسی به خدمات سازمانی و اقدامات اجتماعی

ج. ارسال گزارش استانی به ستاد کشور

ح. ارسال گزارشات استانی، شهرستانی و محلی به صورت رندم و براساس درخواست ستاد کشور به بهزیستی کشور

ماده ۵- روند اجرای برنامه:

أ. انتخاب محله های آسیب خیز

ب. انتخاب موسسات و مراکز خیریه که ترجیحاً در اساسنامه اشاره یه فعالیتهای پیشگیرانه شده باشد.

ت. انتخاب مربیان بر اساس ویژگیهای بند C نحوه برگزاری کارگاه های تربیت مربی

ث. برگزاری کارگاه های تربیت مربی یا TOT

ج. فراخوان شرکت در دوره توسط در محله

ح. تشکیل تیم های استانی و شهرستانی متشکل از کارشناس استان، کارشناس شهرستان، مسئول مؤسسه و

تسهیلگر دوره آموزشی

خ. ترسیم نقشه محلی

د. برگزاری کارگاه های ویژه مخاطب اصلی

د. راه اندازی فرایند ارجاع برای استفاده از خدمات سازمان بهزیستی یا دیگر سازمان های همکار

ر. تدوین اقدام اجتماعی

ز. برگزاری دوره پیگیری

ماده ۶- چگونگی اجرای برنامه:

۱-۶ نحوه برگزاری کارگاه های TOT:

با هدف توسعه و اجرای برنامه در محله های آسیب خیز، کارگاه TOT با شرایط زیر برگزار می گردد.

- a. روش آموزش: روش آموزش، روش یادگیری فعال است
- b. تعداد شرکت کنندگان: کارگاه حداکثر با ۲۵ نفر شرکت کننده برگزار می شود.
- c. شرایط شرکت در دوره: شرکت کنندگان دارای مدرک حداقل لیسانس در رشته های روان شناسی، مشاوره، علوم تربیتی و مددکاری اجتماعی باشند و دوره های تسهیلگری را گذرانده باشند.
تبصره: افرادی که حداقل ده سال سابقه فعالیت در مناطق آسیب خیز داشته، دوره تسهیلگری و مهارت های زندگی را گذرانده و گواهی مربی گری از سازمان بهزیستی کشور دریافت کرده اند، در صورتی که مدرک تحصیلی شان غیر مرتبط باشد، تدریسشان در این طرح بلا مانع است.
- d. طول دوره: مدت زمان دوره حداقل ۳۲ ساعت است
- e. آزمون و گواهی: به شرکت کنندگان پس از موفقیت در گذراندن آزمون تئوری و عملی و برگزاری ۴ دوره آموزشی ارتقای توانمندی های شناختی- رفتاری گواهی مربی گری برای آموزش به مخاطب اصلی داده خواهد شد.
- f. محتوای آموزشی: مجموعه مطالب و فعالیت ها می بایست به شیوه ارائه شده در کتاب راهنمای مدرس اجرا گردد.
توصیه میشود در انتخاب آموزش گران به نکات زیر توجه شود:

➤ متعهد بودن به انتقال دانش آموخته شده

➤ داشتن روحیه مشارکتی

➤ علاقه مندی به برنامه و آشنا بودن با مباحث تسهیلگری

➤ داشتن مهارت ارتباطی و اجتماعی مناسب

➤ داشتن تجربه در زمینه آموزش مهارت های زندگی

۲-۶ نحوه برگزاری کارگاه ویژه ی مخاطب اصلی:

الف) شرایط شرکت کنندگان:

شرکت کنندگان افراد محلی (زن و مرد) با حداقل تحصیلات پنجم ابتدایی می باشند.

توضیحات: (در شروع برنامه اولویت با افرادی است که از سطح سواد بالاتری برخوردارند) در محدوده سنی بین ۱۵-۳۵ سال می باشد. تعداد شرکت کنندگان هر کلاس ۲۰-۱۵ نفر است. این فرایند آموزشی فرا جنسیتی طراحی شده و لذا باید تلاش شود هر دو جنس فرصت شرکت در این دوره ها را داشته باشند. همچنین تلاش شود افراد در محدوده سنی ۱۵-۲۵ در یک گروه و افراد ۲۵-۳۵ سال در گروه دیگر قرار داده شوند. هرچه دامنه سنی افراد حاضر در یک دوره آموزشی محدودتر و به هم نزدیکتر باشد بهتر است.

نظر به این که در برخی موارد شرکت کنندگان دوره در جلسه اول، دلیل حضور خود در کارگاه را نمی دانند ضروری است مدرس دوره بخشی از زمان جلسه اول کارگاه را به هدف طرح و دلیل حضور آنان در این دوره بپردازد.

ب) مدرس دوره:

مدرس دوره، فردی است که گواهی مربی‌گری آموزش توانمندی های شناختی- رفتاری ویژه گروه‌های در معرض خطر را از سازمان بهزیستی دریافت کرده باشد. آموزش گران دوره می توانند هم به صورت تیمی و هم به صورت فردی آموزش‌ها را ارائه دهند.

ج) محتوای آموزشی

محتوای آموزش بسته توانمندی های شناختی- رفتاری مشتمل بر سه جزوه آموزشی " کتاب راهنمای مدرس "، "کتاب کار" و "کتاب مطالعه" می باشد. لازم به ذکر است که مجموعه مطالب و فعالیت‌ها می‌بایست به شیوه ارائه شده در کتاب راهنمای مدرس اجرا گردد.

د) مکان آموزش

فضای کلاس به گونه ای باشد که شرکت کنندگان به صورت **U** شکل بدون وجود مانع دور هم بنشینند و در کنار آن فضایی برای انجام فعالیت های گروهی در گروه‌های کوچک لحاظ شود. همچنین این آموزش بهتر است در محله هایی صورت پذیرد که از آموزش محروم بوده و امکان دستیابی زیادی به چنین آموزشهایی را نداشته اند.

و) وسایل مورد نیاز

وسایل لازم جهت برگزاری کارگاه: چسب، ماژیک، قیچی، پاکت A^۴ کاغذ رنگی و کاغذ A^۰، کاغذ A^۴، تخته پاک کن، white board و در صورت امکان استفاده از وسایل سمعی و بصری (به غیر از پاورپوینت محتوای آموزشی) و پخش موسیقی متناسب با فضای کارگاه می‌باشد.

ز) برنامه ی زمانی کارگاه

این کارگاه ها بهتر است به صورت جلسات هفتگی یک الی یک و نیم ساعته برگزار گردد. این کلاس ها هر هفته در یک مکان مشخص و ساعت ثابت بطور منظم برگزار گردد. لازم به ذکر است که نمی توان کلاس ها را بیش از یک بار در هفته و یا طولانی تر از یک ساعت و نیم برگزار کرد.

در کل برنامه ریزی به گونه ای خواهد بود که محتوای تدوین شده طی ۱۶-۱۵ جلسه آموزشی یک الی یک و نیم ساعته به مخاطبین ارائه گردد. یک جزوه در حوزه آموزش بهداشت به صورت جداگانه تدوین شده که طی دو جلسه آموزشی ارائه می گردد. ولی نیازی نیست مدرس دوره به ارائه آن بپردازد، او می تواند از مرکز بهداشت محله بخواهد مبحث مربوطه را تدریس کند. بنابراین هزینه ای برای تدریس این بخش در نظر گرفته نشده است.

نظر به این که ممکن است دو درس آخر فصل تنظیم هیجان کمی زمان برتر از بقیه دروس باشد، ضمن توجه تسهیلگران به مدیریت زمان؛ اما اگر شرکت کنندگان سئوالات زیادی داشتند و نیاز بود زمان بیشتری به دو درس آخر اختصاص یابد؛ این فرصت وجود دارد که یک جلسه اضافه تر از زمان پیش بینی شده، برای این فصل در نظر گرفته شود. بهمین دلیل هم تعداد جلسات ۱۵ الی ۱۶ جلسه آموزشی در نظر گرفته شده است.

در آخرین جلسه آموزشی از شرکت کنندگان در کارگاه بخواهید انشائی نوشته و اتفاقاتی را که طی این مدت تجربه کرده اند به رشته تحریر درآورند.

پس از پایان آموزش محتوای آموزشی، یک جلسه دو ساعته برای تکمیل و تنظیم اقدام اجتماعی در نظر گرفته شده است. و دو ماه بعد از آن جلسه پیگیری برگزار خواهد شد. مدت زمان این جلسه سه ساعت خواهد بود

بنابراین مدت زمان کل برای اجرای یک دوره کامل ۱۹ جلسه و ۲۹ ساعت آموزشی خواهد بود، ۲۴ ساعت برای آموزش بسته طراحی شده، یک جلسه ۳ ساعته برای برگزاری دوره پیگیری و دو جلسه یک ساعته برای تدوین و تکمیل اقدام اجتماعی. لازم به ذکر است بر حسب شرایط، تدوین و تکمیل اقدام اجتماعی می تواند به جلسات بیشتر با زمان کوتاه تر تقسیم شود.

همچنین به عنوان جشن پایان دوره، یک اردوی دسته جمعی برگزار خواهد شد و در آن جشن به شرکت کنندگان گواهی پایان دوره اهدا می گردد. این اردو با مشارکت شرکت کنندگان برگزار خواهد شد.

۳-۶ گزارش دهی کارگاه:

به منظور مستندسازی و ثبت اطلاعات مربوط به کارگاه و تسهیل در گزارش دهی فعالیت‌های استان برای هر دوره آموزش ارتقای توانمندی های شناختی-فتاری ویژه گروه های در معرض خطر ، فرم پیوست ۵ توسط مربی دوره ، تکمیل خواهد شد و به تایید مقام مسئول در سازمان ذیربط خواهد رسید.

همچنین سایر از شیوه‌های مستندسازی همچون فیلم، عکس، صورت جلسه و ... می توان به عنوان مکمل استفاده کرد. توضیحات: لازم به ذکر است با توجه به لزوم رعایت حقوق فردی و رازداری بهتر است تصویر برداری فقط بصورت ثبت بخش هایی از اجرای کارگاه باشد و تمامی اتفاقات کارگاه خصوصاً صحبت ها و بازخوردهای خصوصی افراد ضبط نگردد.

۴-۶ تدوین و ترسیم نقشه محلی

مدیر مؤسسه و تسهیلگر دوره با کمک هم نقشه محلی را ترسیم می نمایند. و اطلاعات محله را در آن لحاظ می کنند. این نقشه در محل دید همگان نصب خواهد شد.

هدف از تدوین نقشه محلی آگاهی از امکانات و ظرفیت های محلی (دارایی های کل محله) جهت اطلاع رسانی به شرکت کنندگان در دوره و استفاده به هنگام از آنهاست. نقشه محلی شامل

➤ تعداد، آدرس و شماره تلفن کمپ ها و مراکز درمان اعتیاد، مراکز جامع خدمات درمانی و ++مشاوره، مساوره ژنتیک آگاهی از خدمات و فعالیت هایی که این مراکز درمانی ارائه می دهند.

➤ تعداد و محل دقیق فضاها و ورزشی و تفریحی موجود در محله

➤ تعداد ، آدرس و شماره تلفن مدارس محله

➤ در صورت امکان جمع آوری اسامی دانشجویانی که علاقمند به همکاری داوطلبانه یا با حداقل دستمزد در محله می باشند.

➤ تعداد، آدرس و شماره تلفن انجمن های مختلف و خیریه های فعال در محله و آگاهی از خدماتی که در محله ارائه می دهند.

➤ همچنین جمع آوری اطلاعات جمعیت شناختی محله (بعد خانوار، جمعیت محله، اقوام ساکن در محله و فرهنگ محله)، اطلاعاتی تکمیلی است که می تواند مفید فایده باشد.

۵-۶ تسهیل دسترسی به خدمات:

نظر به این که افراد شرکت کننده در دوره با نیازهای مختلفی درگیرند که در این دوره های آموزشی امکان پاسخگویی به آنها نیست. لذا مدیر و کارشناس شهرستان سازمان بهزیستی بایستی فهرست کاملی از خدمات سازمان بهزیستی به همراه آدرس ارائه خدمات را داشته باشند که در صورت نیاز در اختیار شرکت کنندگان دوره قرار دهند. همچنین آگاهی از دارایی محلی به و سازمان بهزیستی کمک می کند که از فرصت های محلی بتوانند حداکثر استفاده را نمایند.

برای رسیدن به این هدف، پاکت یا صندوقی در کلاس نصب شده تا شرکت کنندگان بتوانند نیازهای خود را در آن بیانند. این صندوق هر دو هفته یک بار، باز می شود و نیازهای مطرح شده با همکاری مسئول و کارشناس شهرستان، بررسی شده و نیازهایی که در محدوده وظایف و توانمندی های سازمان بهزیستی می باشد در دستور کار قرار خواهد گرفت. مثلاً در صندوق نیازها، فردی درخواست معرفی کمپ ترک اعتیاد خوب کرده، و این نیازها در محدوده توانایی پاسخگوی مؤسسه و سازمان بهزیستی هست بنابراین مؤسسه او را به کمپ ارجاع می دهد.

به منظور مدیریت نیازها در ابتدا و به هنگام نصب صندوق در کلاس لازم است تسهیلگر اذعان دارد این صندوق در چند حوزه ی زیر که در ارتباط با فعالیت های سازمان بهزیستی و مؤسسه است، می تواند به شما کمک کند، و در سایر موارد توان پاسخ گویی ندارد.

الف) مراکز درمان اعتیاد

ب) مراکز خدمات مشاوره ای

ج) خدمات آموزش روابط زوجین، فرزند پروری، خودکشی، مشاوره ژنتیک، آموزش روابط زوجین، آموزش طلاق

این صندوق نیازهای فراسوی کلاس آموزشی را منعکس ساخته، و مؤسسه با هماهنگی کارشناس شهرستان، می بایست با توجه به اصل حمایت گیری ، در حد توان ، در جهت رفع نیازهای مطرح شده اقدام نمایند. کمک های تسهیلگر به تسریع روند رسیدگی به نیازها باید به صورت غیر ملموس باشد به طوری که شرکت کنندگان متوجه نقش او در این فرایند نشوند. آنچه در این روند بسیار مهم است توجه به فرایند ارجاع است که تسهیلگر، مسئول مؤسسه، کارشناس شهرستان و کارشناس استان باید بتوانند با همکاری همدیگر دسترسی به خدمات سازمان بهزیستی و سایر دستگاه های استان را برای شرکت کنندگان در دوره، فراهم سازند.

۶-۶ تدوین و اجرای یک اقدام اجتماعی

واقعیت این است که پس از طی چهار ماه دوره آموزشی افراد شرکت کننده در دوره توانمندی هایی را کسب کرده اند که می توانند برای محله خود نیز مفید واقع شوند. بنابراین شرکت کنندگان با کمک تسهیلگر دوره می توانند از جلسه دهم به بعد به فکر تدوین یک اقدام اجتماعی برای محله خود باشند. افراد با یکدیگر همفکری کرده و به نیازهایی که ممکن است

در محله داشته باشند فکر می کنند. در این مرحله افراد برای شناخت نیاز محله می توانند با افراد خانواده خود نیز مشورت کرده و نتیجه را در کلاس بازگو کنند. توجه کنید که در جلسات آموزشی (جلسه دهم به بعد) بخش بسیار کوتاهی از کلاس فقط به اشاره برای فکر کردن به نیازهای محلی آنها اختصاص داده شود و بخش عمده وقت صرف تدریس بسته آموزشی شود. سپس در جلسه هفدهم شرکت کنندگان عملاً اقدام به تدوین یک اقدام اجتماعی خواهند نمود.

نکته: اگر تسهیلگر کلاس با فرایندهای تسهیلگری آشنایی کامل ندارد، باید از تسهیلگر برای تدوین این اقدام اجتماعی کمک حرفه ای و مستمر بگیرد.

لازم به ذکر است اگرچه غالب فعالیت ها توسط خود افراد شرکت کننده در کلاس صورت می گیرد ولی کارشناس شهرستان، کارشناس استان، مسئولین و تسهیلگر باید به تسهیل انجام امور کمک کنند.

منظور از اقدام اجتماعی، اقدامی است که افراد را درگیر فعالیت های اجتماعی کرده و به آنها نقش فعالی در محله میدهد. بنابراین ممکن است افراد نیاز خود را یک دوره آموزشی خاص بدانند و از مربی بخواهند برای آن ها یک دوره آموزشی مثلاً فرزند پروری برگزار کند. این درخواست، اقدام اجتماعی محسوب نمیشود، و تسهیلگر باید افراد را ارجاع بدهد به گروه هایی که چنین دوره های آموزشی را برگزار می کنند.

در خصوص تدوین اقدام اجتماعی توجه به این نکته ضروری است که اولاً این اقدام باید یک عمل اجتماعی و محلی باشد و دوماً خود افراد باید نقش فعال و مستمری در رسیدن به هدف و رفع نیاز مطرح شده داشته باشند. طبیعتاً کارشناس استان و شهرستان و هیئت مدیریه و تسهیلگر فقط نقش حمایتی و تسهیل کننده را ایفا خواهند کرد.

اقدام اجتماعی شامل:

- (۱) عنوان
- (۲) بیان مسئله
- (۳) هدف
- (۴) اقدامات لازم
- (۵) تقسیم وظایف

لازم به ذکر است که در این طرح هر گروه می تواند فقط یک الی دو اقدام اجتماعی را انجام دهد و سپس این افراد یا به تیم های موجود در محله ملحق می شوند و یا خود یک تیم محلی جدید تشکیل می دهند.

۷-۶ برگزاری جلسه پیگیری

به منظور ترغیب شرکت کنندگان جهت مرور مباحث مطرح شده در کارگاه و عملی ساختن آن در زندگی روزمره یک جلسه حداقل ۳ ساعته پیگیری برای این برنامه در نظر گرفته شده است که شرکت کنندگان حاضر در کارگاه دو ماه پس از پایان دوره، مجدداً گرد هم خواهند آمد.

بحث و گفتگو در خصوص موضوعات زیر، محورهای اصلی گفتگو در جلسه پیگیری خواهد بود.

- تجربیاتی که افراد طی این مدت کسب کرده‌اند.

- اتفاقاتی که برای آنها به وقوع پیوسته است.

- میزان پیشرفت و چگونگی متحقق ساختن اهدافی که برای خود در نظر گرفته بوده‌اند.

- موانع و مشکلاتی که با آن روبه‌رو بوده‌اند.

- برنامه‌ریزی مجدد برای آینده

- دستاوردها و چالشهای اقدام اجتماعی

در پایان جلسه نیز برگه ارزشیابی دوره پیگیری توسط شرکت کنندگان تکمیل می‌گردد.

این جا نقطه وصل طرح پیشگیری از اعتیاد و ارتقای توانمندی های شناختی- رفتاری به طرح اجتماع محور در

محلات شهری و روستایی خواهد بود. یعنی این طرح رسالت خود را انجام داده و افراد تربیت شده را به تیم های اجتماع

محور می سپارد. به عبارت دیگر بر روی طیف مشارکت کار برای مردم و کار با مردم به کمک این طرح به پیش رفت و افراد

به عنوان پتانسیل های محلی بر اساس تصمیم تیم استانی و شهرستانی، برای کار توسط مردم به تیم های اجتماع محور

سپرده خواهند شد یا خود یک تیم جدید تشکیل می دهند.

۸-۶ بودجه

بودجه طرح از ردیف اعتبارات ۱۳۱۵۰۰ سازمان بهزیستی کشور تأمین می گردد و حق الزحمه مدرسین هر ساله

توسط ستاد بهزیستی کشور به استانها اعلام خواهد گردید.

۹-۶ نظارت بر برنامه

نحوه نظارت برنامه به صورت زیر می باشد:

✓ بازدید مسئول مؤسسه حداقل سه بار از هر دوره ای که در محله برگزار می شود

✓ بازدید کارشناس شهرستان حداقل دو بار از هر دوره ای که در سطح شهرستان های استان برگزار می گردد.

✓ بازدید کارشناس استانی حداقل هر چهار ماه یک بار از شهرستان های برگزار کننده طرح.

ماده ۷ - بازنگری

این شیوه نامه هر سال یک بار مورد بازنگری قرار خواهد گرفت.

ماده ۸- شاخص ها

الف- تربیت مدرس

• شاخص ها:

- تعداد مدرس فعال

- درصد ضریب نفوذ تربیت مدرس

نفر مدرسین فعال در استان * ۱۰۰

تعداد افراد شرکت کننده در کارگاه تربیت مربی

ب - آموزش مخاطب

• شاخص ها:

- تعداد دوره برگزار شده ویژه مخاطب

- تعداد مخاطب آموزش دیده

- تعداد محلات تحت پوشش طرح

- تعداد کارگاه های برگزار شده در هر محله

- درصد ضریب نفوذ طرح در محلات استان

تعداد محلات تحت پوشش * ۱۰۰

کل محلات آسیب خیز استان

- درصد ضریب نفوذ طرح در محلات شهرستان

تعداد محلات تحت پوشش * ۱۰۰

کل محلات کمتر برخوردار استان

- سرانه آموزش مخاطب:

کل هزینه صرف شده در برنامه

نفر ساعت مخاطب آموزش دیده

ج - همکاری با سایر دستگاه ها

• شاخص ها:

- تعداد تفاهم نامه منعقد شده (یا تعداد دستگاه های همکار)

- اعتبار هزینه شده برای اجرای برنامه ارتقای توانمندی های شناختی - رفتاری توسط بهزیستی
- اعتبار هزینه شده توسط سایر دستگاه‌ها برای اجرای مشترک برنامه ارتقای توانمندی های شناختی - رفتاری در مناطق کمتر برخوردار
- نسبت اعتبار هزینه شده توسط دستگاه‌های همکار به اعتبار هزینه شده توسط بهزیستی
- تعداد سازمان‌های و مراکز خصوصی و دولتی موجود جهت همکاری با برنامه

د - توسعه در شهرستان‌های استان:

• شاخص‌ها:

- تعداد شهرستان‌هایی که برنامه در آنها اجرا می‌شود.
- درصد شهرستان‌های استان که برنامه در آنها اجرا می‌شود
- نسبت مخاطبین آموزش دیده در شهرستان‌های استان به مرکز استان

ه - اطلاع رسانی:

• شاخص‌ها:

- میزان فعالیت‌های رسانه‌ای اختصاص یافته به معرفی برنامه (صداوسیما و...) بر حسب ساعت
- فعالیت های اجتماعی
- تعداد پروژه های تدوین شده در سطح استان

- پیوست ۱- مربوط به نقشه محلی است تیم محله بر اساس این نقشه اطلاعات کاملی از محله داشته و برای ارائه بهتر خدمت به شرکت کنندگان در مؤسسه و در معرض دید همگان نصب می گردد.
- پیوست ۲- برگه فهرست مشخصات فردی است که قبل از شروع دوره برای هر گروه توسط مسئول تکمیل می گردد و سپس کارشناس شهرستان و استان آن را تبدیل به یک بانک اطلاعاتی کامل خواهند کرد.
- پیوست ۳- فرمی است که به منظور حضور و غیاب شرکت کنندگان تهیه شده است
- پیوست ۴- فرم گزارش جلسات هفتگی آموزش مهارت های شناختی- رفتاری است که لازم است تسهیلگر دوره پس از برگزاری هر جلسه آن را تکمیل نماید.
- پیوست ۵- فرم گزارشی است که در پایان هر دوره توسط تسهیلگر تکمیل می گردد.
- پیوست ۶- فرمی است که تسهیلگر پس از پایان کل دوره های خود در محله آن را تکمیل می کند.
- پیوست ۷- فرمی است که تسهیلگر در خصوص فرصت هایی که برای دسترسی به خدمات سازمان بهزیستی و دیگر ارگان های شهرستان برای شرکت کنندگان ایجاد شده است تکمیل میکند
- پیوست های شماره ۸،۹،۱۰،۱۱ فرم هایی هستند با هدف ارزیابی کیفی که توسط تسهیلگر و شرکت کنندگان در دوره تکمیل می گردد:
- پیوست ۸- فرم ارزیابی کیفی تسهیلگر است که مشاهدات خود، از تغییر در نگرش، رفتار و خلق و خوی شرکت کنندگان را در میانه و پایان دوره یادداشت می کند.
- پیوست ۹- فرم گزارش شرکت کنندگان، از تعییرات در نگرش، رفتار و خلقیات خود است که در میانه و پایان دوره تکمیل می گردد
- پیوست ۱۰- برگه ای است که شرکت کنندگان تجربیات خود از کلاس و تغییرات تجربه شده را در قالب یک انشاء بیان می دارند.
- پیوست ۱۱- برگه ای که تسهیلگر تجربه زیسته خود را از کل دوره های آموزشی ای که برگزار کرده یادداشت می کند
- پیوست ۱۲- فرمی است که بر اساس آن اقدام اجتماعی تدوین می گردد.
- پیوست ۱۳- فرم ارزشیابی دوره پیگیری است که توسط تسهیلگر تکمیل می گردد.
- پیوست ۱۴- فرم گزارش عملکرد در سطح محله است که توسط کارشناس شهرستان تکمیل می گردد.
- پیوست ۱۵- فرم گزارش شهرستان از کل اقدامات صورت گرفته در سطح شهرستان است که توسط کارشناس شهرستان تکمیل می گردد.
- پیوست ۱۶- فرم مشخصات فردی تسهیلگرانی است، که دوره ها را برگزار می کنند و توسط کارشناس شهرستان تکمیل می گردد.
- پیوست ۱۷- فرم گزارش از مشخصات کارگاه های برگزار شده در سطح استان است که توسط کارشناس استان تکمیل می گردد.

پیوست ۱۸- فرم گزارش از اقدامات اجتماعی است که در سطح استان انجام شده و توسط کارشناس شهرستان و استان تکمیل می گردد.

پیوست ۱۹- فرم گزارش استان به ستاد کشور می باشند که همراه با پیوست ۱۵ به ستاد کشور ارسال می گردد.
پیوست ۲۰- فرم مشخصات فردی تسهیلگران تربیت شده در سطح استان است، که توسط کارشناس استان تکمیل می گردد.

پیوست ۲۱- فرم ارزشیابی دوره پیگیری است که توسط کارشناس استان تکمیل می گردد.

ترسیم نقشه محله

تسهیلگر عزیز لطفاً نقشه محله را با همکاری مسئولین مؤسسه تکمیل نمایید.

پیوست ۲-

فرم ثبت مشخصات فردی شرکت‌کنندگان جلسات آموزش توانمندی های شناختی - رفتاری

مستول محترم مؤسسه لطفأ فرم زیر را تکمیل نمایید:

ردیف	نام و نام خانوادگی	جنسیت	سن	تحصیلات	وضعیت تاهل	شغل	آدرس	کد ملی	تلفن
۱									
۲									
۳									
۴									
۵									
۶									
۷									
۸									
۹									
۱۰									
۱۲									
۱۳									
۱۴									
۱۵									
۱۶									
۱۷									
۱۸									
۱۹									
۲۰									

- در لیست فوق برای افراد فاقد شناسنامه، به جای کد ملی هر کد شناسه ای که در اختیار دارند را یادداشت کنید.

پیوست ۳-

فرم حضور و غیاب شرکت کنندگان جلسات آموزش توانمندی های شناختی - رفتاری

تسهیلگر عزیز فرم زیر را تکمیل نمایید.

جلسه																		نام و نام خانوادگی	
تعداد کل جلسات	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲		۱
																			۱
																			۲
																			۳
																			۴
																			۵
																			۶
																			۷
																			۸
																			۹
																			۱۰
																			۱۱
																			۱۲
																			۱۳
																			۱۴
																			۱۵
																			۱۶
																			۱۷
																			۱۸
																			۱۹
																			۲۰

فرم گزارش جلسات هفتگی دوره آموزشی ارتقاء توانمندی های شناختی - رفتاری

این فرم پس از اتمام هر جلسه کارگاه توسط تسهیلگر دوره و بر اساس اطلاعات مربوط به هر جلسه تکمیل می گردد.

شهرستان:	محل:	گروه:	تسهیلگر:
تاریخ جلسه:	مدت زمان:	محل برگزاری:	تعداد شرکت کنندگان:
تعداد افرادی که برای اولین بار در این جلسه شرکت کردند:		نفر - ساعت آموزش ^۱ در این جلسه:	

موضوع اصلی درس:.....

موضوعات فرعی مطرح شده در این جلسه:

۱.

۲.

۳.

وسایل کمک آموزشی مورد استفاده در این جلسه:.....

از چه روش هایی برای مستند سازی این جلسه استفاده نمودید: (چنانچه از نمونه تکالیف عکس تهیه نموده اید

لطفا این عکس ها را در یک ارشيو ذخيره کرده در انتهای کار با مستندات دیگر تحویل دهید).....

نقاط قوت(تجارب موفق) این جلسه:

چالش های ارائه مبحث این جلسه:.....

^۱ برای محاسبه نفر ساعت آموزش، تعداد نفرات شرکت کننده در هر جلسه را در تعداد ساعت آموزش هر جلسه ضرب نمائید.

فرم گزارش پایان دوره آموزش ارتقاء توانمندی های شناختی- رفتاری

تسهیلگر:	نام گروه	نام محله :	شهرستان:
تعداد شرکت کنندگان:	محل برگزاری:	مدت زمان:	تاریخ جلسه:
نقاط ضعف دوره:		نقاط قوت دوره:	
چالش ها:		دستاوردها:	

پیوست ۶ -

فرم گزارش نهائی دوره‌های برگزار شده در ۶ ماهه.....سال.....

این برگه پس از اتمام دوره های آموزشی در پایان ۶ ماهه اول و دوم سال توسط تسهیلاتگر و بر اساس جمع بندی گزارش‌های هفتگی تمام دوره ها تکمیل می‌گردد.

شهرستان:	تعداد محلات :	تعداد گروه ها:	تعداد کل شرکت کنندگان:
میانگین نفر- ساعت آموزش در کل دوره ها		محدوده سنی شرکت کنندگان: از سن..... تا سن.....	
میانگین تعداد افرادی که در بیش از ۵۰ درصد جلسات شرکت کرده اند:			

وسایل کمک آموزشی مورد استفاده در دوره ها:.....
روش های مستند سازی به جز تکمیل چک لیست هفتگی: (لطفا کلیه عکس ها و نمونه تکالیف یا تجربیات موفق را به ضمیمه این برگه ارسال دارید).....
آیا از طرف شرکت کنندگان تقاضا برای دوره جدید با مخاطبین جدید بود؟
بلی € خیر € چندین متقاضی € تعداد متقاضی.....

نقاط قوت و ضعف طرح:

پیشنهادات و انتقادات

مشخصات تسهیلاتگر:

نام و نام خانوادگی:.....	مقطع تحصیلی:
رشته تحصیلی:	مدت سابقه کار در محله های حاشیه ای:
سال	
تعداد دوره های آموزشی مرتبط با کار تسهیلاتگری که تسهیلاتگر تا به حال گذرانده است:.....	

تاریخ و امضا تسهیلاتگر:

پیوست ۷-

فرم دسترسی به خدمات در ۶ ماهه.....سال.....

تسهیلگر عزیز اقدامات صورت پذیرفته جهت دسترسی شرکت کنندگان به خدمات سازمان بهزیستی یا دیگر سازمان ها، تعداد ارجاع هایی که در طی هر دوره داشته اید و محل های که افراد را ارجاع داده اید در فرم زیر یادداشت نمایید:

محل ارجاع	اقدامات صورت گرفته	نوع خدمت

تعداد ارجاع های داده شده در هر دوره:

تعداد ارجاع های داده شده در کل سال:

پیوست ۹-

فرم گزارش شرکت کنندگان از تغییرات در میانه و پایان مداخله نسبت به قبل از مداخله

شهرستان: محله: نام تسهیلگر:

سن تکمیل کننده فرم: جنسیت تکمیل کننده فرم: تاریخ تکمیل:

شرکت کننده عزیز، تغییراتی که در رفتار، افکار و نگرش خود مشاهده می کنید را با ذکر مثال در جدول زیر یادداشت نمایید

قبل از مداخله	در میانه مداخله	بعد از مداخله

برگه انشاء شرکت کنندگان

از شرکت کنندگان بخواهید تجربیات خود از کلاس و تغییراتی را که طی این مدت تجربه کرده اند یادداشت نمایند.

ک

*ذکر نام و نام خانوادگی در این برگه ضرورتی ندارد

برگه بیان تجربیات زیسته تسهیلگر

تسهیلگر عزیز تجربه زیسته شما از تدریس در این دوره های آموزشی چیست؟

✍

برگه گزارش تسهیلگر از اقدامات اجتماعی صورت گرفته

نام محله:

نام تسهیلگر:

نام شهرستان:

تاریخ پایان:

تاریخ شروع:

نام گروه:

	عنوان اقدام
	بیان مساله
	بیان هدف
	اقدامات تنظیم شده (کارهایی که قرار است انجام شود)
	نحوه تقسیم وظایف
	اقدامات انجام شده (کارهای انجام شده)
	دستاوردها
	چالش ها

فرم ارزشیابی گروه هدف در جلسه پیگیری

محل:	گروه:	نام تسهیلگر:
سن تکمیل کننده فرم:	جنسیت تکمیل کننده فرم:	تاریخ تکمیل:

در جلسه پیگیری این فرم توسط شرکت کنندگان تکمیل می گردد.

هر روز چندبار	تقریباً روزی یک بار	تقریباً هفته‌ای یک بار	کلاً یک یا دو بار	اصلاً	فرم ارزشیابی گروه هدف (دو ماه بعد از اتمام مداخله)
					۱ - در این دو ماه چقدر به مطالب آموزشی در کارگاه فکر کردید؟
					۲ - در این دو ماه چقدر رفتارهای روزانه شما به دلیل مطالب کلاس تغییر کرد؟
					۳ - در این دو ماه چقدر این آموزش‌ها در روابط شما تاثیر گذاشت؟
					۴ - در این دو ماه چقدر برای اجرای برنامه‌هایتان سعی کردید؟
					۵ - در این دو ماه چقدر به رفتارهایتان توجه داشتید؟
					۶ - در این دو ماه آیا اطرافیان‌تان در مورد چیزهایی که در کلاس یادگرفتید نظری دادند؟
					۷ - در این دو ماه چه قدر به نقش (تاثیر) خودتان را در روابط با دیگران توجه کردید؟
					۸ - در این دو ماه چقدر به زبان بدن‌تان توجه داشتید؟
					۹ - در طی دو ماه چقدر برای قبول تفاوت‌های افراد با یکدیگر تلاش کردید؟
					۱۰ - در این دو ماه چقدر به هیجانات خود توجه داشتید؟
					۱۱ - در این دو ماه چقدر به راهکارهای مقابله با خشم توجه داشتید؟

فرم گزارش محلهشش ماه سال

نام شهرستان: نام کارشناس: تاریخ تکمیل فرم:

کارشناس محترم شهرستان لطفاً برای هر محله فرم زیر تکمیل گردد.

ردیف	تعداد تسهیلات	تعداد کل گروه ها	تعداد کل شرکت کنندگان در دوره ها	درصد افرادی که حداقل ۵۰ درصد جلسات را شرکت داشته اند	نسبت زنان آموزش دیده به کل افراد آموزش دیده	نسبت مردان آموزش دیده به افراد آموزش دیده در محله	تعداد اقدامات اجتماعی صورت گرفته	تعداد ارجاع های صورت گرفته	محل ارجاع

فرم گزارش شهرستان..... شش ماهه سال

نام شهرستان:

نام کارشناس:

تاریخ تکمیل فرم:

کارشناس محترم شهرستان لطفاً اقدام صورت گرفته در سطح شهرستان را در قالب فرم زیر تکمیل نمایید

تعداد تسهیلات شهرستان	تعداد محلات شهرستان	تعداد کل گروه ها	درصد محلات تحت پوشش در شهرستان	تعداد کل شرکت کنندگان در دوره ها	درصد افرادی که حداقل ۵۰ درصد جلسات را شرکت داشته اند	نسبت زنان آموزش دیده به کل افراد آموزش دیده	نسبت مردان آموزش دیده به کل افراد آموزش دیده	تعداد اقدامات اجتماعی صورت گرفته	تعداد ارجاع های صورت گرفته	محل های ارجاع	میزان فعالیت های رسانه ای	سرانه آموزش

فرم مشخصات فردی تسهیلمان آموزشی شهرستان

کارشناس محترم شهرستان لطفاً مشخصات فردی تسهیلمان را در فرم زیر وارد نمایید:

ردیف	نام و نام خانوادگی	شهرستان محل خدمت	جنسیت	سن	تحصیلات	سابقه فعالیت در منطقه آسیب خیز به سال	دوره مهارت زندگی گذرانده	دوره تسهیلمندی گذرانده	وضعیت تأهل	شغل	آدرس	کد ملی	تلفن
۱													
۲													
۳													
۴													
۵													
۶													
۷													
۸													
۹													
۱۰													
۱۲													
۱۳													
۱۴													
۱۵													
۱۶													
۱۷													
۱۸													
۱۹													
۲۰													

کارشناس محترم استان لطفاً فرم زیر را تکمیل نمایید:

برگه گزارش استان اقدامات اجتماعی صورت گرفته

تعداد اقدامات اجتماعی صورت گرفته	
(۱)	عناوین اقدامات صورت گرفته
(۲)	
(۳)	
	دستاوردها
	چالش ها

فرم های گزارش استان به معاونت پیشگیری و درمان اعتیاد کشور

پیوست ۱۹-

فرم گزارش کارگاه های برگزار شده استان شش ماهه سال.....

کارشناس محترم ستاد استان لطفاً فرم زیر را تکمیل و به معاونت پیشگیری و درمان اعتیاد ارسال نمایید:

ردیف	نام استان	تعداد شهرستان ها	درصد شهرستان های تحت پوشش	تعداد تسهیلات	درصد تسهیلات فعال به آموزش دیده	تعداد محلات	درصد محلات تحت پوشش در استان	تعداد کل گروه ها	درصد محلات تحت پوشش در شهرستان ها	درصد محلات تحت پوشش در استان	تعداد کل شرکت کنندگان در دوره ها	درصد محلات فعال در استان	نسبت زنان آموزش دیده به کل افراد آموزش دیده	نسبت مردان آموزش دیده به کل افراد آموزش دیده	تعداد ارجاع های صورت گرفته	محل ارجاع	تعداد اقدامات اجتماعی صورت گرفته	میزان فعالیت های رسانه ای	سرانه آموزش

• به پیوست فرم اکسل نیز جهت تکمیل حضورتان ارسال می گردد.

مشخصات فردی تسهیلمان آموزشی استان

نام استان: نام کارشناس: تاریخ تکمیل:

کارشناس محترم استان لطفا فرم زیر را تکمیل کنید

ردیف	نام و نام خانوادگی	نام پدر	جنسیت	سن	تحصیلات	سابقه فعالیت در منطقه آسیب خیز	دوره مهارت زندگی گذرانده	دوره تسهیلمانی گذرانده	وضعیت تاهل	شغل	آدرس	کد ملی	تلفن
۱													
۲													
۳													
۴													
۵													
۶													
۷													
۸													
۹													
۱۰													
۱۱													
۱۲													
۱۳													
۱۴													
۱۵													
۱۶													
۱۷													
۱۸													
۱۹													

برگه گزارش فرم ارزشیابی دوره پیگیری کارشناس استان به ستاد کشور

نام استان: نام کارشناس:

تاریخ تکمیل:

کارشناس محترم استان لطفا فرم زیر را تکمیل کنید.

فرم ارزشیابی گروه هدف (دو ماه بعد از اتمام مداخله)	درصد اصلا	در صد کلاً یک یا دوبار	درصد تقریباً تقریباً هفته ای یک بار	درصد تقریباً تقریباً روزی یک بار	در صد تقریباً تقریباً هرروز چندبار
۱ - در این دو ماه چقدر به مطالب آموزشی در کارگاه فکر کردید؟					
۲ - در این دو ماه چقدر رفتارهای روزانه شما به دلیل مطالب کلاس تغییر کرد؟					
۳ - در این دو ماه چقدر این آموزش ها در روابط شما تاثیر گذاشت؟					
۴ - در این دو ماه چقدر برای اجرای برنامه هایتان سعی کردید؟					
۵ - در این دو ماه چقدر به رفتارهایتان توجه داشتید؟					
۶ - در این دو ماه آیا اطرافیان شما در مورد چیزهایی که در کلاس یادگرفتید نظری دادند؟					
۷ - در این دو ماه چه قدر به نقش (تاثیر) خودتان را در روابط با دیگران توجه کردید؟					
۸ - در این دو ماه چقدر به زبان بدنتان توجه داشتید؟					
۹ - در طی دو ماه چقدر برای قبول تفاوت های افراد با یکدیگر تلاش کردید؟					
۱۰ - در این دو ماه چقدر به هیجانات خود توجه داشتید؟					
۱۱ - در این دو ماه چقدر به راهکارهای مقابله با خشم توجه داشتید؟					

• به پیوست فرم اکسل نیز جهت تکمیل حضورتان ارسال می گردد.

گزارش محله

چگونگی تدوین کتابچه محلی

الف) کتابچه تسهیلگر:

هر تسهیلگر کتابچه ای مخصوص به فعالیت های خود را باید تنظیم کند، که به ترتیب شامل موارد زیر می باشد:

۱. پیوست ۱۳- فرم گزارش محله
۲. پیوست ۱- نقشه های محلی
۳. فرم های تکمیل شده تسهیلگر
 - a. پیوست ۲- فرم ثبت نام تکمیل شده
 - b. پیوست ۳- فرم های حضور و غیاب
 - c. پیوست ۴- گزارش های جلسات هفتگی
 - d. پیوست ۵- فرم گزارش های هر دوره
 - e. پیوست ۶- فرم گزارش نهایی دوره های محله
 - f. پیوست ۷- فرم دسترسی به خدمات
۴. فرم های گزارش ارزیابی کیفی
 - ❖ پیوست ۸- فرم گزارش کیفی تسهیلگر
 - ❖ پیوست ۹- فرم گزارش کیفی شرکت کنندگان در دوره
 - ❖ پیوست ۱۰- برگه انشاء شرکت کنندگان
 - ❖ پیوست ۱۱- برگه بیان تجربیات زیسته تسهیلگر
۵. پیوست ۱۲- اقدامات اجتماعی تدوین شده
۶. پیوست ۱۳- فرم های ارزیابی جلسه پیگیری

ب) کتابچه محله

در هر محله کتابچه ای تنظیم گردد که این کتابچه به ترتیب شامل موارد زیر است:

۱. تجمیع فرم تکمیل شده گزارش محله (پیوست ۱۴)
۲. تجمیع نقشه های محلی تدوین شده (پیوست ۱)
۳. تجمیع فرم های حضور و غیاب (پیوست ۳)
۴. تشکیل بانک اطلاعات شرکت کنندگان در سطح محله بر اساس پیوست ۲
۵. تجمیع گزارش های نهایی هر دوره برگزار شده در سطح محله (پیوست ۵)
۶. جمع بندی کلی در دسترس قرار دادن خدمات (پیوست ۷)
۷. جمع بندی کلی گزارش های ارزیابی کیفی در سطح محله (پیوست های ۷، ۸، ۹، ۱۰)
۸. تجمیع اقدامات اجتماعی تدوین شده در سطح محله (پیوست ۱۲)
۹. تجمیع فرم های ارزیابی جلسه پیگیری تکمیل شده در سطح محله (پیوست ۱۳)

۱۰. پیوست ۱۲- تجمیع فرم های ارزیابی جلسه پیگیری در سطح محله

۱۱. تجمیع کتابچه های هر تسهیلگر محلی

گزارش شهرستان

تدوین کتابچه شهرستانی

کتابچه ای که برای شهرستان در نظر گرفته شده است به ترتیب شامل موارد ذیل می باشد:

- a. پیوست ۱۵- فرم گزارش شهرستان
- b. پیوست ۱۴- فرم گزارش محله
- c. پیوست ۱۶- تشکیل بانک اطلاعاتی از مدرسین دوره دیده
- d. بانک اطلاعات افراد دوره دیده در شهرستان بر اساس داده های پیوست شماره ۲
- e. مطالعه و خلاصه سازی مجموعه گزارش های کیفی به صورت کلی (پیوست های ۸,۹,۱۰,۱۱)
- f. تجمیع اقدامات اجتماعی صورت گرفته در سطح شهرستان (تجمیع پیوست ۱۲)
- g. پیوست ۱۳-تجمیع پیوست فرم های ارزیابی جلسه پیگیری در فرمت اکسل

گزارش استان

تدوین کتابچه استانی

کتابچه ای که برای استان در نظر گرفته شده به ترتیب شامل موارد ذیل می باشد:

- a. پیوست ۱۷ - فرم گزارش استان
- b. پیوست ۱۵- فرم گزارش شهرستان
- c. پیوست ۲۰- تشکیل بانک اطلاعاتی مدرسین استانی
- d. تشکیل بانک اطلاعاتی از کل شرکت کنندگان در دوره استان
- e. خلاصه سازی و جمع بندی کلی گزارش های کیفی ارسال شده از شهرستان ها
- f. تجمیع اقدامات اجتماعی صورت گرفته در سطح استان (تکمیل پیوست های ۱۲ و ۱۸)
- g. تجمیع پیوست ۱۳- تجمیع فرم های ارزیابی جلسه پیگیری استان در فرمت اکسل

گزارش ارسالی به کشور

گزارش کشوری به ترتیب شامل موارد زیر می باشد

- a. پیوست ۱۹- گزارش استان
- b. پیوست ۲۰- برگه گزارش استانی اقدامات اجتماعی
- c. پیوست ۲۱- فرم مشخصات تسهیلگران استان

چک لیست نظارت شهرستان بر محله

نام شهرستان: نام کارشناس: نام محله: تاریخ بازدید:

این فرم توسط کارشناس شهرستان و بر اساس بازدیدهای انجام شده تکمیل می گردد:

ردیف	شاخص نظارت	بلی	خیر
۱	کتابچه محله تدوین شده است		
۲	فرم گزارش محله تکمیل شده		
۳	نقشه های محلی وجود دارد؟		
۴	فرم حضور و غیاب وجود دارد؟		
۵	گزارش هفتگی تنظیم شده است؟		
۶	گزارش کامل هر دوره وجود دارد؟		
۷	گزارش نهایی از کل دوره هایی که در محله برگزار شده وجود دارد؟		
۸	فرم گزارش کیفی شرکت کنندگان از دوره تکمیل شده است؟		
۹	فرم گزارش کیفی تسهیلگر تکمیل شده است؟		
۱۰	گزارشات کیفی تسهیلگران محلی تجمیع شده است؟		
۱۱	جمع بندی انشاهای شرکت کنندگان در کتابچه موجود است؟		
۱۲	تجربه زیسته تسهیلگر تکمیل شده است؟		
۱۳	تجربه زیسته تسهیلگران تکمیل شده است؟		
۱۴	ارجاع های داده شده ثبت گردیده است؟		
۱۵	اقدامات اجتماعی تنظیم شده است؟		
۱۶	چالش ها و دستاوردها آورده شده است؟		
۱۷	فرم های ارزیابی جلسه پیگیری تکمیل شده است؟		

چک لیست نظارت استان بر شهرستان

نام استان: نام شهرستان: نام کارشناس: تاریخ بازدید:

این فرم توسط کارشناس استان تکمیل می گردد.

ردیف	شاخص نظارت	بلی	خیر	توضیحات
۱	چک لیست محله تکمیل شده است؟			
۲	کتابچه شهرستان تدوین شده است؟			
۳	کتابچه شهرستان کامل است؟			
۴	فرم گزارش شهرستان تکمیل شده است؟			
۵	بانک اطلاعات تسهیلاتگران شهرستان وجود دارد؟			
۶	بانک اطلاعات شرکت کنندگان در دوره های شهرستانی وجود دارد؟			
۷	گزارش نهایی از کل دوره هایی که در سطح شهرستان برگزار شده است وجود دارد؟			
۸	اقدامات اجتماعی انجام شده تجمیع شده است؟			
۹	چالش ها و دستاوردهای اقدامات اجتماعی مشخص شده است؟			
۱۰	شرکت کنندگان برای دسترسی به خدمات ارجاع داده شده اند؟			
۱۱	ارجاع های داده شده در سطح شهرستان ثبت شده است.			
۱۲	گزارش های کیفی جمع بندی شده است؟			
۱۳	جلسه پیگیری برگزار شده است؟			
۱۴	فرم های ارزیابی جلسات پیگیری تکمیل شده است؟			